

Kmetijske in rokodelske novice.

Na svetlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III.

V sredo 28. Velkitravna. 1845.

List 22.

Kaj se smé, in móre péti.

Legenda.

Popusti posvètno rábo
Orglarčík, in gre v pušavo.
Tam prepévat bôžjo slávo,
Svôje cítre vzame sábo.

Pésni svôje mèd stoglásne
V gójzdu tíčov méša kóre
Od prihóda zláte zóre,
Dokler sóneca lúč ne vgásne.

Al vesélje v sercu vtóni
Séasam mu za péte slávcev
In vsih gójzda prebiváveov,
Kér iz njih vsak svôjo góni.

On ob drúgi si pomládi
Zbère tíče mladokljúne,
Jim prebéra svôje strúne,
In jih ráznih pésem vádi.

Kósa, terdokljúnsko déte,
Od preljub'ga Auguština,
Líscika *) ino kalína **)
Naučí pet' pésem svéte.

Zméram svôjo pôje slávčík, ***)
Védno jih po stárim bíje
Sérecu sládkke harmoníje;
Tóži ga Bogú pušávčík:

*) Stieglitz.
**) Gimpel.
***) Nachtigall.

„Je kalín, debeloglávec,
Terdokljúnast kós je svôje
Pésni pústil, bóljši pôje; —
Podučít' ne dá se slávec.“

Al Bog slávca ní posváril,
Tak' posváril je tožvávca:
„Pústi péti mójga slávca,
Kakor sim mu gerlo vstváril.“

Pél je v súšnosti železni
Zálost Jeremij globóko;
Pésem svôjo je visóko
Salamon pel od ljubezni.

Komur pévski duh sim vdihnil,
Z njim sim dal mu pésmi svôje;
Drúgih ne, le té naj pôje,
Dokler, de bó v grobu vtíhnil.“

Dr. Prešérin.

Dober svèt lastnikam boršhtov in lesá, in tudi fodarjem in drugim pofodovesam.

Grósa naf obíde, ko flab stan gojsdov sagledamo.

V nafnih deshelah smirej bolj lesá pomanjkujé, sláfti pa taziga, ki je sa kmetijsko orodje nar bolj korísten, kakor je hraftov, jefenov, bresov, orehov, javorov, makov, berštov, zhefhnjev, fmerkov, bukov. i. t. d.

Šodarji in drugi pofodovesi imajo navado, vfo pofodo le s lesenimi obrozhí nabijati, akoravno jo fhe tudi posneji kovazh ima s shelesam nabiti, in takó potratijo veliko veliko nar boljfhiga, shlahtniga lesá, kér le is sgorej imenovaniga lesá koljejo obrozhé, in sa-nje ne rabijo kriviga, krevljáftiga, gerzhaftiga, ranjeniga ali štariga lesá, ampak lepo ravniga, gládkiga, profhiga, sdraviga in mladiga, kateri bi zhes malo let, ko bi ga puftili rafti, shelesne obrozhé dvakrát in trikrát dobro poplázhal, s katerim se dajo fodi in druga pofoda, naméfto de fe dober les sa obrozhé pokvari, nar bolje nabiti. To delo je zlo lahko; sakaj losheji in hitreji fe samore shelesen obrozh savariti ali sanetati,

opreti in na pofodo djati — kar fami fodarji s valenim shelesam bres ognja in bres kovazha prav lahko ftorijo — kakor pa leseniga rasklati, obresati, fkriviti, srovnati, svesati in na pofodo djati. Shelesen obrozh bo defetkrát dlje terpel, kakor lesen, zhe bo le lepó opert, de fe bo pofod lesá lepó prijel, de ne bo mokrota podenj fhla, de ga ne bo rjá od fpoдей fnedla, in de bo vzhasi s kakfhno mastjo pomasan.

Po tem takim fe bo vlastnikam boršhtov veliko shlahtniga lesá sa rabo in sa kurjavo prihranilo, pofodovesam pa veliko zhasa pridobílo. *) Pravijo, de fe le takrát ima pofoda s shelesam nabiti, káder fe she les dobro vleshe, no v a pofoda pa fe mora le s lesam nabiti. To je kriva in fhkodljiva mífel; sakaj shelesen obrozh les bolj fhifne, in satorej fe les pod njim malo vleshe; in zhe fe tudi kaj vleshe,

*) Nej fi to refnizo in ta svet vlastniki gojsdov globoko v ferze vtífnejo; nej ga premoshni gopodarji pri napravi imenovanih pofod v nemar ne puftajo; nej pa tudi fodarji ljudem, ki jim isdelovanje nove pofode narozhijo, shelesne obrozhé priporozhajo! Vfelej pa ne bodo mógli pofodovesi, sláfti na kmetih, k temu pomagati, kér ljudje le vfelej po niski zeni vpíjejo in jim ni mar, akoravno gredo gojsdih konzu! Vredníftvo.